

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 21 от 2007 г. за търговия на посевен материал от зърнени култури на пазара на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 1 от 2008 г.; изм., бр. 49 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 думите „произведени от лицето, на което принадлежат семената“ се заменят с „произведени от лицето, на което принадлежи лабораторията“.

2. В ал. 2 след думите „Лабораториите по ал. 1, т. 1“ се добавя „и т. 2“.

§ 2. В приложение № 1 към чл. 1, ал. 3, т. 1 се изменя така:

1. Списък на зърнените култури съгласно Директива 66/402

„Приложение № 1 към чл. 1, ал. 3

Avena nuda L.	голозърнест овес
Avena sativa L. (включително A. byzantina K. Koch)	обикновен овес и византийски овес
Avena strigosa Schreb.	пясъчен овес
Hordeum vulgare L.	ечемик
Oryza sativa L.	ориз
Phalaris canariensis L.	канарско просо
Secale cereale L.	ръж
Sorghum bicolor (L.) Moench	сорго
Sorghum sudanense (Piper) Stapf	суданска трева
×Triticosecale Wittm. ex A. Camus	хибриди, които са резултат от кръстосването на вид от рода Triticum с вид от рода Secale
Triticum aestivum L.	обикновена пшеница
Triticum durum Desf.	твърда пшеница
Triticum spelta L.	пшеница спелта
Zea mays L. (partim)	царевица (с изключение на пуклива и захарна царевица)

Забележка. Тази наредба се прилага и за Sorghum bicolor (L.) Moench × Sorghum sudanense (Piper) Stapf. – хибриди, които са резултат от кръстосване на Sorghum bicolor и Sorghum sudanense. Семената на хибридите трябва да съответстват на изискванията, прилагани към семената на всеки от видовете, от които са получени, по условията на тази наредба.

§ 3. Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 3 се изменя така:

„Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 3 (изм., ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.)

I. Изисквания, на които трябва да отговарят зърнените култури от съответните категории по чл. 3 при полска инспекция

1. Изисквания към предшественика и към полето, на което се извършва семепроизводство:

Предшественик/поле	Изисквания
1. Предшественикът на полето, на което се извършва семепроизводство	не трябва да е несъвместим с вида и сорта на културата от семепроизводствения посев (да е подходящ за сеитбооборота)
2. Полето, на което се извършва семепроизводство	да е почистено от самосевки (растения на предшественика)

Забележка. (Изм., ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Изискванията за предшественика в зависимост от засятата култура и/или категория са посочени в методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието и храните.

2. Посевът от дадена култура трябва да отговаря на изискванията за пространствена изолация от съседни източници на прашец, за да се избегне нежелано чуждо опрашване, като минималните разстояния за това са следните:

2.1. Пространствена изолация при производство на семена от канарско просо, ръж (различни от хибриди), сорго, суданска трева, тритикале (самоопрашващи се сортове), царевица:

Култура	Минимални разстояния, m
1	2
Phalaris canariensis (канарско просо)	
Secale cereale (ръж), различна от хибриди	
– за производството на базови семена	300
– за производството на сертифицирани семена	250
Sorghum spp. (сорго**, суданска трева*)	300
×Triticosecale (тритикале), самоопрашващи се сортове	
– за производството на базови семена	50
– за производството на сертифицирани семена	20
Zea mays (царевица)	200

(*) Пространствената изолация при суданската трева е от други сортове и от други видове сорго.

(**) Пространствената изолация при соргото е от други сортове и от други видове сорго, по-специално от „sorghum halepense“.

Забележка. Нормите за пространствена изолация могат да бъдат намалени или игнорирани, ако посевът е достатъчно защитен (естествена изолация) и са предприети мерки за предпазване от нежелано чуждо опрашване.

2.2. Пространствена изолация при производство на хибриди ръж – за родителски компоненти и за хибриди:

Ръж (хибриди)	Минимални разстояния, m
1. Базови семена, компоненти на хибриди:	
- когато се използва мъжка стерилност	1000
- когато не се използва мъжка стерилност	600
2. Сертифицирани семена – хибриди	500

2.3. Пространствена изолация в участъците за производство на сертифицирани семена от хибриди на *Avena nuda* (голозърнест овес), *Avena sativa* (обикновен овес), *Avena strigosa* (пясъчен овес), *Hordeum vulgare* (ечемик), *Oryza sativa* (ориз), *Triticum aestivum* (обикновена пшеница), *Triticum durum* (твърда пшеница), *Triticum spelta* (пшеница спелта) и самоопрашващо се тритикале (*xTriticosecale*):

– минимално разстояние на майчиния компонент от който и да е друг сорт от същия вид (с изключение на бащиния компонент) – 25 m.

Забележка. Нормите за пространствена изолация могат да бъдат намалени или игнорирани, ако посевът е достатъчно защитен (естествена изолация) и са предприети мерки за предотванване от нежелано чуждо опрашване.

3. Изисквания към семепроизводствения посев по отношение на автентичност и сортова чистота:

Семепроизводствен посев	Изисквания
1	2
1. Сорт	да е с необходимата автентичност и сортова чистота
2. Самоопрашени линии	да са с необходимата автентичност и чистота по отношение на техните характеристики
3. Хибриди	да притежават необходимата автентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите, включително по отношение на мъжката стерилност или възстановяване на фертилността

4. При определяне сортовата чистота на ориз (*Oryza sativa*), канарско просо (*Phalaris canariensis*) и ръж (*Secale cereale*), различни от хибриди и царевица (*Zea mays*), и сорго (*Sorghum*) трябва да се спазват следните изисквания:

4.1. Канарско просо (*Phalaris canariensis*) и ръж (*Secale cereale*), различни от хибриди:

– брой на растенията, които очевидно не принадлежат към сорта, не повече от:

при производство на базови семена	1 на 30 m ²
при производство на сертифицирани семена	1 на 10 m ²

4.2. Царевица (*Zea mays*) – сортове, самоопрашени линии и други компоненти на хибрида:

а) брой на растенията, които очевидно не принадлежат към сорта, към самоопрашената линия или към компонента на хибрида, изразен в проценти, не повече от:

аа) при производство на базови семена:

1. самоопрашени линии: – фертилни – на база ЦМС (сборно)	0,1 % 0,1 %
2. прост хибрид (за всеки компонент)	0,1 %
3. сортове, свободно опрашващи се	0,5 %

аб) при производство на сертифицирани семена – хибриди (за всеки от компонентите):

1. самоопрашени линии	0,2 %
2. прост хибрид	0,2 %
3. сортове, свободно опрашващи се	1 %

ав) при производство на сертифицирани семена от свободно опрашващи се сортове – 1 %;

б) допълнителни условия при производството на семена – хибриди на царевица:

ба) растенията на бащиния компонент трябва да разпръскват достатъчно количество прашец, когато растенията на майчиния компонент са във фаза цъфтеж;

бб) в случаите, когато майчиният компонент е фертилна самоопрашена линия, се извършва обезметляване;

бв) когато 5 или повече процента от растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца, броят на растенията на майчиния компонент, изразен в проценти, които са разпръснали или разпръскват прашец (необезметлени, цъфнали или прецъфтели), не трябва да е повече от:

– 1 % при всеки отделен преглед на полската инспекция; и

– 2 % сборно от всички извършени прегледи;

бг) счита се, че растенията на бащиния компонент са разпръснали или разпръскват прашец, когато на разстояние най-малко 50 mm от централната или от страничната ос на съцветието прашниците са излезли от глумите и са разпръснали или разпръскват прашец.

4.3. Суданска трева, сорго (*Sorghum* spp.):

а) самоопрашени линии и други компоненти на хибрида:

– брой на растенията, различни от засетия вид или растенията, които очевидно не принадлежат към самоопрашената линия или към всеки друг компонент на хибрида, изразен в проценти, не повече от:

аа) при производство на базови семена:

по време на цъфтеж	0,1 %
в пълна зрялост	0,1 %

аб) при производство на сертифицирани семена – хибриди (за всеки от компонентите):

Бащин компонент (по време, когато растенията на бащиния компонент разпръскват прашец и растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца)	0,1 %
Майчин компонент	
– по време на цъфтеж	0,3 %
– в пълна зрялост	0,1 %

- б) допълнителни условия при производството на семена – хибриди на суданска трева и сорго:
 ба) растенията на бащиния компонент трябва да разпръскват достатъчно количество прашец, когато растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца;
 бб) когато растенията на майчиния компонент имат рецептивни близалца, процентът на растенията от този компонент, които са разпръсквали или разпръскват прашец, не трябва да е повече от 0,1 %;
 в) свободно опрашващи се сортове или синтетични сортове на сорго и суданска трева (*Sorghum* spp.):
 – брой на растенията, които очевидно не принадлежат към сорта, не повече от:

при производство на базови семена	1 на 30 m ²
при производство на сертифицирани семена	1 на 10 m ²

4.4. Ориз (*Oryza sativa*):

- брой на растенията от диви и/или червено-зърнести форми, не повече от:

при производство на базови семена	0
при производство на сертифицирани семена	1 на 50 m ²

5. Ръж (*Secale cereale*) – хибриди:

- а) посевите на хибридите ръж трябва да имат необходимата автентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите, включително и стерилността;
 б) брой на растенията, които очевидно не принадлежат към компонента, не повече от:

при производство на базови семена	1 на 30 m ²
при производство на сертифицирани семена	1 на 10 m ² (по отношение на майчиния компонент в хибридният участък)

- в) в случаите на използване на мъжка стерилност при базови семена – компоненти на хибриди ръж, стерилността на майчиния компонент трябва да бъде не по-малко от 98 %;

- г) при производство на хибриди ръж, когато се използва майчин компонент на база мъжка стерилност, бащиният компонент трябва да е възстановител на фертилността.

б. Голозърнест овес (*Avena nuda*), обикновен овес (*Avena sativa*), пясъчен овес (*Avena strigosa*), ечемик (*Hordeum vulgare*), ориз (*Oryza sativa*), обикновена пшеница (*Triticum aestivum*), твърда пшеница (*Triticum durum*), пшеница спелта (*Triticum spelta*), самоопрашващо се тритикале (*xTriticosecale*) – хибриди:

- а) посевите на хибридите от посочените видове трябва да имат необходимата автентичност и чистота по отношение на характеристиките на компонентите.

Когато семената са произведени чрез използване на химически хибридиращ агент, трябва да се спазват следните изисквания:

аа) сортвата чистота за всеки компонент на хибрида не трябва да е по-малко от:

– за голозърнест овес, обикновен овес, пясъчен овес, ечемик, ориз, обикновена пшеница, твърда пшеница и пшеница спелта – 99,7 %;

– за самоопрашващо се тритикале – 99 %;

аб) хибридноста (сортвата чистота) на сертифицираните семена – хибриди, не трябва да е по-малка от 95 %.

Забележка. Хибридноста се определя по международни методи, когато има установени такива. Ако за целите на сертификация на семената хибридноста се определя чрез лабораторни методи, не е необходимо определяне процента на хибридноста по време на полската инспекция.

7. Изисквания към семепроизводствения посев по отношение на вредители:

Вредители	Изисквания
Вредители, които намаляват качеството на произведените семена, в частност <i>Ustilagineae</i>	да са на най-ниско ниво

Забележка. (Изм. – ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Определянето на вредителите се извършва съгласно методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието и храните.

8. Изисквания при извършване на полските инспекции:

а) състоянието и фазата на развитие на посева – подходящи за съответния преглед (инспекция);

б) броят на прегледите (инспекциите) в зависимост от културата да е най-малко:

Култура	Брой прегледи (инспекции)
<i>Avena nuda</i> , <i>Avena sativa</i> , <i>Avena strigosa</i> , <i>Hordeum vulgare</i> , <i>Oryza sativa</i> , <i>Phalaris canariensis</i> , <i>xTriticosecale</i> , <i>Triticum aestivum</i> , <i>Triticum durum</i> , <i>Triticum spelta</i> , <i>Secale cereale</i>	1
<i>Sorghum</i> spp. и <i>Zea mays</i> през фазата на цъфтеж: – при свободно опрашващи се сортове – при самоопрашани линии и хибриди	1 3

- в) условия, при които се извършва допълнителен преглед (инспекция) на посева:

Условия	Преглед (инспекция)
Когато културата е засадена след сорго, суданска трева или царевича (<i>Sorghum</i> spp. или <i>Zea mays</i>) през предходната или през текущата реколтна година	един допълнителен преглед (инспекция) – за проверка изискванията за предшественика по т. 1

- г) размерът, броят и разпределението на пунктовете в семепроизводствения посев за проверка съответствието му с изискванията – съгласно методите за полска инспекция.

Забележка. При провеждане на полските инспекции за установяване съответствието с изискванията по т. 1 – 7 в зависимост от категориите семена се прилагат следните условия: официални инспекции от ИАКАС – за „базовите семена“; официални инспекции от ИАКАС или инспекции под контрола на ИАКАС – за „сертифицираните семена“ от всички категории.

II. Изисквания, на които трябва да отговарят зърнено-бобовите култури (съгласно националното законодателство) при полска инспекция

Изискванията при полска инспекция, които се установяват в съответната фаза на развитие на посевите от нахут и леща при извършването на прегледи, са посочени в методите за полска инспекция на зърнено-бобовите култури.”

§ 4. Приложение № 3 към чл. 4, ал. 1, т. 3 се изменя така:

- I. Изисквания, на които трябва да отговарят семената на зърнени култури от категориите по чл. 3
 1. Изисквания към семената по отношение на тяхната автентичност и сортова чистота:

„Приложение № 3 към чл. 4, ал. 1, т. 3

Avena sativa, Avena strigosa,								
Hordeum								
vulgare,								
Triticum								
aestivum,								
Triticum								
durum,								
Triticum								
spelta:								
- базови								
семена	85	99	4	1(6)	3	0(в)	1	
- сертифи-								
цирани се-								
мена, серти-								
фицирани								
I и II								
размно-								
жение	85(г)	98	10	7	7	0(в)	3	
Avena nuda:								
- базови семена	75	99	4	1(6)	3	0(в)	1	
- сертифицирани семена, първо и второ размножение	75(г)	98	10	7	7	0(в)	3	
Phalaris								
canariensis:								
- базови								
семена	75	98	4	1(6)		0(в)		
- сертифици-								
рани семена	75	98	10	5		0(в)		
Oryza sativa:								
- базови								
семена	80	98	4	1				1
- сертифи-								
цирани се-								
мена, серти-								
фицирани								
I размно-								
жение	80	98	10	3				3
сертифици-								
рани II								
размно-								
жение	80	98	15	5				3
Secale cereale:								
- базови								
семена	85	98	4	1(6)	3	0(в)	1	
- сертифици-								
рани семена	85	98	10	7	7	0(в)	3	
Sorghum spp.	80	98	0					
xTriticosecale								
- базови								
семена	80	98	4	1(6)	3	0(в)	1	
- сертифици-								
рани семена								
I и II	80	98	10	7	7	0(в)	3	
размножение								
Zea mays	90	98	0					

3. Буквени обозначения, посочени в таблица № 1, и тяхното съдържание:

- а) максималното съдържание на семена, предвидено в колона 4, включва също така и семената от видовете, посочени в колони 5 до 10;
б) второ семе няма да се счита за примес, ако във втора проба със същата маса няма семена от други зърнени култури;
в) наличието на едно семе от Avena fatua, Avena sterilis или Lolium temulentum в проба с предписаната маса няма да се счита за примес, ако във втора проба със същата маса няма семена от тези култури;

г) в случай на сортове на Hordeum vulgare, които са официално класифицирани от типа „гол ечемик“, минималната кълняемост може да се намали на 75 % (от чистите семена); в този случай на официалния етикет трябва да бъде отбелязано „минимална кълняемост 75 %“.

4. Максималното съдържание на влага на семената от съответните видове зърнени култури, изразено в % по маса, е, както следва:

- ечемик пролетен, овес – 13 %;
- ечемик зимен, пшеница обикновена, пшеница твърда, пшеница спелта, тритикале, ръж, канарско просо, суданска трева, сорго, царевица – 14 %;
- ориз – 16 %.

5. Вредителите, които влошават посевните качества на семената, трябва да бъдат на възможно най-ниско ниво.

5.1. Семената трябва да съответстват на изискванията по отношение на мораво рогче (Claviceps purpurea), посочени в таблица № 2:

Таблица № 2

Култури/категории	Максимален брой склероции или части от склероции на
-------------------	---

	мораво рогче (<i>Claviceps purpurea</i>) в проба с определена маса, посочена в колона 3 на приложение № 4
1. За зърнени култури, с изключение на ръж (хибриди): – базови семена – сертифицирани семена	1 3
2. За ръж (хибриди): – базови семена (компоненти на хибрида) – сертифицирани семена	1
	4(*)

5.2. Буквени обозначения, посочени в таблица № 2, и тяхното съдържание:

– звездичка „(*)“ – наличието на 5 склероции или части от склероции в проба с предписаната маса ще се счита, че съответства на изискванията (стандартите), ако във втора проба със същата маса не се съдържат повече от 4 склероции или части от склероции.

II. Изисквания, на които трябва да отговарят семената на зърнено-бобовите култури (съгласно националното законодателство)

1. Сортова чистота на зърнено-бобовите култури:

Култура	Сортова чистота, в %, не по-малко от:		
	базови семена	семена първо размножение	семена второ размножение
1. Нахут	100	99	98,5
2. Леща	100	99	98,5

2. Семената на зърнено-бобовите култури трябва да съответстват на следните изисквания за кълняемост и аналитична чистота:

Култури/категории	Минимална кълняемост (% от чистите семена)	Минимална аналитична чистота (% от масата)
Нахут: – базови семена – семена I и II размножение	90 85	99 98
Леща: – базови семена – семена I и II размножение	85 80	98 98

3. Максималното съдържание на влага на семената от съответните видове зърнено-бобови култури, изразено в % по маса, е, както следва: нахут – 14 %; леща – 13 %.

4. Другите изисквания при лабораторни анализи за посевни качества и здравно състояние на зърнено-бобовите култури са посочени в Методиката за пробовземане, анализ, чистота, кълняемост и абсолютна маса на посевен материал.“

§ 5. Приложение № 4 към чл. 25, ал. 2 се изменя така:

„Приложение № 4 към чл. 25, ал. 2

I. Големина на партидите и пробите семена на зърнените култури от категориите по чл. 3

Култури	Максимална маса на партидата (в тонове)	Минимална маса на една проба, взета от партидата, g	Минимална маса на пробата за определяне на предвидения брой семена в колони 4 до 10 от таблица № 1 на приложение № 3, g
1	2	3	4
Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa,			
Hordeum vulgare			
Triticum aestivum,			
Triticum durum,			
Triticum spelta,			
Secale cereale,			
xTriticosecale	30	1000	500
Phalaris canariensis	10	400	200
Oryza sativa	30	500	500
Sorghum bicolor Sorghum bicolor x Sorghum sudanense	30	1000	900
Sorghum sudanense	10	1000	900
Zea mays, базови семена от само-			
опрашени линии	40	250	250
Zea mays, базови семена, различни			
от самоопраше-			
ните линии; сер-			
тифицирани			
семена	40	1000	1000

Забележка. Максималното тегло на партидата не може да бъде превишавано с повече от 5 %.

II. Големина на партидите и пробите семена на зърнено-бобовите култури (съгласно национално законодателство)

Култури	Максимална маса на партидата (в тонове)	Минимална маса на една проба, взета от партидата (в грамове)	Минимална маса на пробата за определяне броя семена от други видове (в грамове)
Cicer arietinum	25	700	700

Lens culinaris	20	600	
----------------	----	-----	--

Забележка. Максималното тегло на партидата не може да бъде превишавано с повече от 5 %."

Допълнителна разпоредба

§ 6. С тази наредба се въвежда чл. 2 от Директива 2009/74/ЕО на Комисията от 26 юни 2009 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/55/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на ботаническите наименования на растенията, научните наименования на други организми, както и за изменение на някои приложения към директиви 66/401/ЕИО и 66/402/ЕИО (ОВ, L 166 от 27.06.2009 г.)

Заклучителна разпоредба

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: **М. Найденов**

4264

Забележка на редакцията: виж този материал в PDF-а на броя